

Recyclefun

De collage leent zich perfect voor hergebruik van verschillende soorten materiaal. Textiel en papier kunnen prima gecombineerd worden. Uiteindelijk is het verschil moeilijk te zien. Hier maken wij geen eindproduct, maar een basis waarmee je verder werkt, met als uitgangspunt: hergebruik.

Voor hergebruik heb je verschillende materialen nodig. Bij textiel kun je denken aan oude kleren of resten uit je lapjesdoos. Organza en zijde zijn fantastisch, want transparant. Bij papier zijn oude boeken of brieven geschikt, maar ook tijdschriften, kranten, servetten, tissuepapier uit een schoendoos of bijvoorbeeld overtrekpapier. Verder heb je nodig: behangselplak of acrylmedium, strijkvlies, een strijkijzer, bakpapier en een klein beetje olie of vet (ik gebruik zelf graag kokosolie).

Vorbereiding papier

Met de volgende techniek maak je papier 'textielachtig'. Deze techniek wordt regelmatig gebruikt door textielkunstenaars. Doe een *heel klein beetje* olie of vet op je handpalmen en wrijf je handen goed tegen elkaar. Je moet het *nét* voelen. Kies vervolgens een vel papier – bijvoorbeeld uit een oude glossy – en verfrommel dit voorzichtig tot een prop. Kneed de prop en haal deze daarna voorzichtig uit elkaar. Strijk hem met je handen glad (wrijf vanuit het midden naar de hoeken toe) en je ziet het begin van een craquelé-patroon ontstaan. Verfrommel het papier weer tot een prop en kneed opnieuw. Wissel het kneden af met wrijven: vouw het vlakgestreken papier in tweeën, neem het dubbelgeslagen vel tussen je handen en wrijf je handen tegen elkaar: papier tegen papier. Herhaal stap drie en vier een aantal keren. Na enkele minuten verandert de textuur van het papier. Het wordt sterker, zachter en flexibeler. Sommige papiersoorten gaan kapot als je ze te lang of te wild bewerkt. Daar kun je gebruik van maken als je een 'kant-effect' wilt bereiken.

Wanneer je tevreden bent over het effect, pak je een nieuw vel. Of je legt alles wat je wilt gebruiken klaar voor je collage.

Behanglijm of acrylmedium

Zowel behanglijm als acrylmedium is te gebruiken, maar ze hebben verschillende eigenschappen.

Acrylmedium (mat) is synthetisch, droogt sneller en geeft een wat geplastificeerd effect (tenzij sterk verdund, maar dat gaat weer ten koste van de kleefkracht). Het maakt je collage wat moeilijker bewerkbaar met de naaimachine, maar je papier vergeelt niet – dus minder 'veroudering' en vast is vast: wat ligt (en is opgedroogd), kan niet meer verplaatst worden.

Behanglijm is op cellulosebasis en veel goedkoper. Het is een gemakkelijke lijm om mee te werken, maar hij droogt wel langzamer. Het geeft een iets mattere uitstraling (felle kleuren worden iets minder fel) en houdt vergeling van het papier niet tegen. Je kunt je onderdelen wel eenvoudig verplaatsen of weghalen.

Collage

Werk voor het maken van de collage op een gladde ondergrond, zonder inkt of tekst (die kan afgeven op je textiel). Een plastic zak of een tafelzeil zijn prima. Je collage blijft erop tot hij droog is. Smeer de ondergrond royaal in met behanglijm, voeg elementen toe en maak lagen. Tussen de lagen smeer je ruim je plakmiddel. Gebruik papier en textiel door elkaar en zorg dat er steeds voldoende lijm zit tussen de stukken die elkaar overlappen. De basis leg je liefst niet met je kwetsbaarste materiaal; dit scheurt te snel. Transparante materialen zijn interessant voor latere lagen. Laat je collage minstens een dag rusten, tot de lijm goed droog is.

De volgende dag

Maak de collage los van de ondergrond en breng het strijkvlies aan (versterking is nodig als je er met de naaimachine op

gaat borduren). Leg de lijmkant van het strijkvlies op de achterkant van je collage. Knip het strijkvlies op maat en leg een stuk bakpapier ter bescherming op je strijkplank. Leg daarop je collage (met het strijkvlies boven). Leg daarop een tweede stuk bakpapier (dit beschermt strijkijzer en strijkvlies). Met een heet strijkijzer ga je over je werk heen; daardoor plakt het strijkvlies vast aan de achterzijde van je collage. Omdat je collage tussen bakpapier zit, maakt de hitte van het strijkijzer niet zoveel uit. Als het niet meteen vastzit, strijk je opnieuw.

Je hebt nu een werkstuk dat stevig genoeg is voor verdere bewerking op de naaimachine.

X X X X X

www.diytextileschool.nl

01. Benodigde materialen om mee te beginnen.
02. Na enkele minuten verandert de textuur van het papier. Het wordt sterker, zachter en flexibeler.
03. Leg alles wat je wilt gebruiken klaar voor je collage.
04. Je collage blijft op het zeil liggen tot hij droog is.
05. Gebruik papier en textiel door elkaar.
06. Knip het strijkvlies op maat.
07. Leg daarop je collage (met het strijkvlies boven).
08. Het strijkvlies plakt vast aan de achterzijde van je collage.

